

Wyniki finansowe banków w I kw. 2000 r. ¹

W sektorze bankowym odnotowano na koniec I kwartału 2000 roku, w porównaniu z I kw 1999 r. wzrost wyników finansowych brutto i netto. Wynik finansowy brutto wzrósł o 15,7%, a netto o 21,7%. Zaobserwowano jednak spadek wskaźników rentowności obrotu brutto i netto, odpowiednio o 0,7 pkt. i 0,2 pkt. Przyczyną pogorszenia się tych wskaźników była, podobnie jak w poprzednich kwartałach, wyższa o 0,8 pkt. dynamika kosztów niż przychodów działalności operacyjnej. Zaobserwowano jednak tendencję spadkową tej różnicy: na koniec 1998 r. wyniosła ona 11,2 pkt., po I kw 1999 7,0 pkt., po I półroczu 4,7 pkt., po III kwartałach 1999 r. 1,7 pkt., a na koniec 1999 roku 1,4 pkt.

Na uwagę zasługują lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe banków spółdzielczych. Wynik finansowy brutto wzrósł o 58,3%, a netto o 95,6%. Wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto wyniosły odpowiednio 15,9% i 10,9% i wzrosły w porównaniu z I kw. 1999 r. o 2,8 pkt. i 3,6 pkt. W tej grupie banków dynamika przychodów z działalności operacyjnej była wyższa o 4,1 pkt. od dynamiki kosztów całkowitych.

W przeciwieństwie do banków spółdzielczych, w bankach regionalnych i zrzeszających, nastąpił bardzo duży spadek, w porównaniu z I kw. 1999 r., wyników finansowych. Wynik finansowy brutto obniżył się o 54,0%, a netto o 53,9%, podobnie wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto, obniżyły się odpowiednio o 8,2 pkt i 8,1 pkt. Zmalały także, w tej grupie banków przychody i koszty działalności operacyjnej i bankowej.

Przychody z działalności operacyjnej w bankach ogółem wzrosły o 24,1% i kształtowane były w 93,7% przez przychody z działalności bankowej (przed rokiem 95,0%).

¹ Wyniki opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego z dnia 19.05.2000 r. Dane obejmują 75 banków komercyjnych, z tego 7 banków publicznych i 68 prywatnych oraz 762 spółdzielcze zrzeszone w bankach regionalnych i zrzeszających, a także 1 bank spółdzielczy niezrzeszony. Wyniki nie obejmują banków upadłych i w likwidacji.

Koszty działalności operacyjnej wzrosły o 24,9% w porównaniu z 1999 r. Udział kosztów działalności bankowej w kosztach całkowitych w badanym okresie obniżył się o 2,7 pkt. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Osiągnięty wynik działalności bankowej wzrósł w stosunku do poprzedniego roku o 27,3% i kształtowany był w 63,0% przez wynik z tytułu odsetek. Znaczny wzrost aktywności banków w zakresie operacji finansowych w poprzednich okresach został w roku bieżącym wyhamowany, co spowodowało spadek wyniku z tego tytułu o 6,7%, jak również spadek jego udziału w strukturze wyniku działalności bankowej o 1,8 pkt.

Wynik działalności bankowej obciążony był wysokimi kosztami działania banku, które wyniosły 3,5 mld zł i stanowiły 50,9% wyniku działalności bankowej (przed rokiem 52,8%); amortyzacją środków trwałych, wartości materialnych i prawnych wynoszącą 506,7 mln zł i stanowiącą podobnie jak przed rokiem 7,3% wyniku działalności bankowej oraz różnicą między kosztami a przychodami rezerw i zmniejszeń dotyczących aktualizacji wartości wynoszącej 629,4 mln zł (przed rokiem 215,5 mln zł).

W efekcie wynik działalności operacyjnej wzrósł o 15,7% i stanowił 33,6% wyniku działalności bankowej. Udział ten zmniejszył o 3,4 pkt. w stosunku do poprzedniego roku. W bankach publicznych udział ten wyniósł 32,3% (przed rokiem 42,0%), w prywatnych 34,3% (przed rokiem 34,6%), a w spółdzielczych 30,2% (przed rokiem 25,9%).

Specyficzną grupę banków stanowią tzw. banki samochodowe, których przychody z działalności bankowej kształtowane są w 62,5% przez przychody z tytułu odsetek oraz w 32,8% z operacji finansowych i wymiany walut. W tej grupie banków wynik działalności operacyjnej stanowi 11,1% wyniku działalności bankowej, a wynik finansowy netto był ujemny. Głównym celem działania tej grupy banków jest udzielanie kredytów na zakup samochodów.

Na poziom wyniku działalności operacyjnej, a zarazem wyniku finansowego brutto w stosunku do poprzedniego roku, wpłynęły nadal wysokie koszty nie związane z podstawową działalnością banku (koszty działania banku, amortyzacji, odpisy na rezerwy i aktualizację wartości).

Tabl. 1 Liczba banków komercyjnych wg form własności

Wyszczególnienie	Stan na	
	31.03.1999	31.03.2000 r.
Ogółem	79	75
publiczne	10	7
w tym:		
zrzeszające	1	1
prywatne	69	68
w tym:		
regionalne i zrzeszające	11	11
Banki z przeważającym udziałem kapitału polskiego	47	30
Banki z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego	32	45
w tym:		
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	20	19
Banki notowane na WGPW	16	16
Banki samochodowe	-	5

Tabl. 2 Banki ogółem

Wyszczególnienie	I kwartał		
	1999	2000	1999=100
	w milionach złotych		
Przychody z działalności operacyjnej	21820,0	27069,5	124,1
w tym:			
Przychody z działalności bankowej	20720,7	25351,8	122,4
w tym: z tytułu odsetek	10221,7	12650,0	123,8
w tym: kredytowych	5654,7	7471,4	132,1
z tytułu prowizji	1134,5	1525,8	134,5
Koszty działalności operacyjnej	19821,7	24757,5	124,9
w tym:			
Koszty działalności bankowej	15321,7	18476,9	120,6
w tym: z tytułu odsetek	6674,8	8318,3	124,6
w tym: depozytowych	5123,8	6161,3	120,3
z tytułu prowizji	185,8	193,6	104,2
Wynik działalności operacyjnej	1998,3	2312,0	115,7
Wynik działalności bankowej	5399,0	6874,9	127,3
w tym: z tytułu odsetek	3546,9	4331,7	122,1
w tym: kredytowych i depozytowych	530,9	1310,1	246,8
z tytułu prowizji	948,7	1332,2	140,4
na operacjach finansowych	360,2	336,0	93,3
wymiany walut	474,4	555,9	117,2
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	- 0,2	0,2	x
z tego: zyski nadzwyczajne	0,7	1,3	185,7
straty nadzwyczajne	0,9	1,1	122,2
Wynik finansowy brutto	1998,1	2312,2	115,7
z tego: zysk brutto	2012,0	2368,4	117,7
strata brutto	13,9	56,2	404,3
Obciążenie wyniku finansowego brutto	677,2 ^{a)}	705,2	104,1
w tym: podatek dochodowy	678,6	705,1	103,9
Wynik finansowy netto	1320,9	1607,0	121,7
z tego: zysk netto	1363,7	1660,0	121,7
strata netto	42,8	53,0	123,8
w %			
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	9,2	8,5	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	6,1	5,9	x

Tabl. 3 Banki publiczne

Wyszczególnienie	I kwartał	
	1999	2000
w milionach złotych		
Przychody z działalności operacyjnej	7240,3	4113,9
w tym:		
Przychody z działalności bankowej	6760,9	3756,9
w tym: z tytułu odsetek	4117,0	3129,6
w tym: kredytowych	2024,5	1552,7
z tytułu prowizji	400,1	299,3
Koszty działalności operacyjnej	6350,0	3637,6
w tym:		
Koszty działalności bankowej	4639,3	2283,0
w tym: z tytułu odsetek	2606,7	1953,2
w tym: depozytowych	2382,5	1793,5
z tytułu prowizji	43,1	38,1
Wynik działalności operacyjnej	890,3	476,3
Wynik działalności bankowej	2121,6	1473,9
w tym: z tytułu odsetek	1510,3	1176,4
w tym: kredytowych i depozytowych	- 358,0	- 240,8
z tytułu prowizji	357,0	261,2
na operacjach finansowych	37,6	1,9
wymiany walut	171,6	24,2
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	- 0,3
z tego: zyski nadzwyczajne	0,4	0,1
straty nadzwyczajne	0,4	0,4
Wynik finansowy brutto	890,3	476,0
z tego: zysk brutto	890,3	476,6
strata brutto	-	0,6
Obciążenie wyniku finansowego brutto	244,1	159,9
w tym: podatek dochodowy	244,1	159,9
Wynik finansowy netto	646,2	316,1
z tego: zysk netto	646,2	319,2
strata netto	-	3,1
w %		
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	12,3	11,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto	8,9	7,7

Tabl. 4 Banki prywatne^{a)}

Wyszczególnienie	I kwartał	
	1999	2000
	w milionach złotych	
Przychody z działalności operacyjnej	13961,1	22147,5
w tym:		
Przychody z działalności bankowej	13370,7	20835,1
w tym: z tytułu odsetek	5597,7	8873,6
w tym: kredytowych	3274,3	5455,3
z tytułu prowizji	653,2	1114,9
Koszty działalności operacyjnej	12934,2	20440,1
w tym:		
Koszty działalności bankowej	10406,2	15858,7
w tym: z tytułu odsetek	3795,3	6035,8
w tym: depozytowych	2474,7	4045,3
z tytułu prowizji	140,0	150,5
Wynik działalności operacyjnej	1026,9	1707,4
Wynik działalności bankowej	2964,5	4976,4
w tym: z tytułu odsetek	1802,4	2837,8
w tym: kredytowych i depozytowych	799,6	1410,0
z tytułu prowizji	513,2	964,4
na operacjach finansowych	322,4	333,8
wymiany walut	302,8	531,7
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	- 0,1	0,6
z tego: zyski nadzwyczajne	0,2	1,1
straty nadzwyczajne	0,3	0,5
Wynik finansowy brutto	1026,8	1708,0
z tego: zysk brutto	1039,8	1763,5
strata brutto	13,0	55,5
Obciążenie wyniku finansowego brutto	397,0 ^{b)}	504,9
w tym: podatek dochodowy	398,4	504,9
Wynik finansowy netto	629,8	1203,1
z tego: zysk netto	669,3	1252,3
strata netto	39,5	49,2
w %		
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	7,4	7,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,5	5,4

Tabl. 5 Banki spółdzielcze

Wyszczególnienie	I kwartał		
	1999	2000	1999=100
	w milionach złotych		
Przychody z działalności operacyjnej	618,6	808,1	130,6
w tym:			
Przychody z działalności bankowej	589,1	759,8	129,0
w tym: z tytułu odsetek	507,0	646,8	127,6
w tym: kredytowych	355,9	463,4	130,2
z tytułu prowizji	81,2	111,6	137,4
Koszty działalności operacyjnej	537,5	679,8	126,5
w tym:			
Koszty działalności bankowej	276,2	335,2	121,4
w tym: z tytułu odsetek	272,8	329,3	120,7
w tym: depozytowych	266,6	322,5	121,0
z tytułu prowizji	2,7	5,0	185,2
Wynik działalności operacyjnej	81,1	128,3	158,2
Wynik działalności bankowej	312,9	424,6	135,7
w tym: z tytułu odsetek	234,2	317,5	135,6
w tym: kredytowych i depozytowych	89,3	140,9	157,8
z tytułu prowizji	78,5	106,6	135,8
na operacjach finansowych	0,2	0,3	150,0
wymiany walut	-	-	-
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	- 0,1	- 0,1	x
z tego: zyski nadzwyczajne	0,1	0,1	100,0
straty nadzwyczajne	0,2	0,2	100,0
Wynik finansowy brutto	81,0	128,2	158,3
z tego: zysk brutto	81,9	128,3	156,7
strata brutto	0,9	0,1	11,1
Obciążenie wyniku finansowego brutto	36,1	40,4	111,9
w tym: podatek dochodowy	36,1	40,3	111,6
Wynik finansowy netto	44,9	87,8	195,6
z tego: zysk netto	48,2	88,5	183,6
strata netto	3,3	0,7	21,2
w %			
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	13,1	15,9	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	7,3	10,9	x

Tabl. 6 Banki regionalne i zrzeszające

Wyszczególnienie	I kwartał		
	1999	2000	1999=100
	w milionach złotych		
Przychody z działalności operacyjnej	1258,2	1060,3	84,3
w tym:			
Przychody z działalności bankowej	1107,1	950,6	85,9
w tym: z tytułu odsetek	686,2	862,1	125,6
w tym: kredytowych	299,6	421,1	140,6
z tytułu prowizji	35,0	48,1	137,4
Koszty działalności operacyjnej	1029,9	955,2	92,8
w tym:			
Koszty działalności bankowej	758,0	626,2	82,6
w tym: z tytułu odsetek	440,6	582,7	132,3
w tym: depozytowych	270,8	342,5	126,5
z tytułu prowizji	1,8	1,8	100,0
Wynik działalności operacyjnej	228,3	105,1	46,0
Wynik działalności bankowej	349,1	324,4	92,9
w tym: z tytułu odsetek	245,6	279,4	113,8
w tym: kredytowych i depozytowych	28,8	78,6	272,9
z tytułu prowizji	33,2	46,3	139,5
na operacjach finansowych	5,7	- 6,3	x
wymiany walut	20,9	4,4	21,1
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0	-
z tego: zyski nadzwyczajne	0,0	0,0	-
straty nadzwyczajne	0,0	0,0	-
Wynik finansowy brutto	228,3	105,1	46,0
z tego: zysk brutto	228,3	105,1	46,0
strata brutto	-	-	-
Obciążenie wyniku finansowego brutto	4,3	1,9	44,2
w tym: podatek dochodowy	4,3	1,9	44,2
Wynik finansowy netto	224,0	103,2	46,1
z tego: zysk netto	224,0	103,2	46,1
strata netto	-	-	-
w %			
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	18,1	9,9	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	17,8	9,7	x

Tabl. 7 Banki z przeważającym udziałem kapitału polskiego^{a)}

Wyszczególnienie	I kwartał	
	1999	2000
	w milionach złotych	
Przychody z działalności operacyjnej	14738,5	8200,8
w tym:		
Przychody z działalności bankowej	13839,8	7592,9
w tym: z tytułu odsetek	7710,8	5292,7
w tym: kredytowych	4006,4	2713,9
z tytułu prowizji	789,7	534,5
Koszty działalności operacyjnej	13224,3	7246,4
w tym:		
Koszty działalności bankowej	10012,8	4921,9
w tym: z tytułu odsetek	5149,1	3628,6
w tym: depozytowych	3987,8	2703,7
z tytułu prowizji	151,8	91,0
Wynik działalności operacyjnej	1514,2	954,4
Wynik działalności bankowej	3827,0	2671,0
w tym: z tytułu odsetek	2561,7	1664,1
w tym: kredytowych i depozytowych	18,6	10,2
z tytułu prowizji	637,9	443,5
na operacjach finansowych	186,6	242,4
wymiany walut	372,7	2,3
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	- 0,1
z tego: zyski nadzwyczajne	0,5	0,4
straty nadzwyczajne	0,5	0,5
Wynik finansowy brutto	1514,2	954,3
z tego: zysk brutto	1522,4	980,8
strata brutto	8,2	26,5
Obciążenie wyniku finansowego brutto	477,1	317,5
w tym: podatek dochodowy	477,1	317,5
Wynik finansowy netto	1037,1	636,8
z tego: zysk netto	1048,9	656,6
strata netto	11,8	19,8
w %		
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	10,3	11,6
Wskaźnik rentowności obrotu netto	7,0	7,8

Tabl. 8 Banki z przeważającym udziałem kapitału zagranicznego

Wyszczególnienie	I kwartał	
	1999	2000
	w milionach złotych	
Przychody z działalności operacyjnej	6462,9	18060,6
w tym:		
Przychody z działalności bankowej	6291,8	16999,1
w tym: z tytułu odsetek	2003,9	6710,5
w tym: kredytowych	1292,4	4294,1
z tytułu prowizji	263,6	879,7
Koszty działalności operacyjnej	6059,9	16831,3
w tym:		
Koszty działalności bankowej	5032,7	13219,8
w tym: z tytułu odsetek	1252,9	4360,4
w tym: depozytowych	869,4	3135,0
z tytułu prowizji	31,3	97,6
Wynik działalności operacyjnej	403,0	1229,3
Wynik działalności bankowej	1259,1	3779,3
w tym: z tytułu odsetek	751,0	2350,1
w tym: kredytowych i depozytowych	423,0	1159,1
z tytułu prowizji	232,3	782,1
na operacjach finansowych	173,4	93,3
wymiany walut	101,7	553,6
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	- 0,1	0,4
z tego: zyski nadzwyczajne	0,1	0,8
straty nadzwyczajne	0,2	0,4
Wynik finansowy brutto	402,9	1229,7
z tego: zysk brutto	407,7	1259,3
strata brutto	4,8	29,6
Obciążenie wyniku finansowego brutto	164,0 ^{a)}	347,3
w tym: podatek dochodowy	165,5	347,3
Wynik finansowy netto	238,9	882,4
z tego: zysk netto	266,6	914,9
strata netto	27,7	32,5
w %		
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	6,2	6,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,7	4,9

Tabl. 9 Banki ze 100 % udziałem kapitału zagranicznego

Wyszczególnienie	I kwartał	
	1999	2000
	w milionach złotych	
Przychody z działalności operacyjnej	2379,9	2776,2
w tym:		
Przychody z działalności bankowej	2344,6	2647,5
w tym: z tytułu odsetek	719,4	1096,8
w tym: kredytowych	490,6	794,6
z tytułu prowizji	77,4	128,8
Koszty działalności operacyjnej	2262,6	2475,6
w tym:		
Koszty działalności bankowej	1901,6	1998,5
w tym: z tytułu odsetek	445,6	707,1
w tym: depozytowych	222,0	349,9
z tytułu prowizji	17,1	26,0
Wynik działalności operacyjnej	117,3	300,6
Wynik działalności bankowej	443,0	649,0
w tym: z tytułu odsetek	273,8	389,7
w tym: kredytowych i depozytowych	268,6	444,7
z tytułu prowizji	60,3	102,8
na operacjach finansowych	87,8	-69,7
wymiany walut	21,1	226,2
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,0	0,0
z tego: zyski nadzwyczajne	0,0	0,0
straty nadzwyczajne	0,0	0,0
Wynik finansowy brutto	117,3	300,6
z tego: zysk brutto	122,1	303,2
strata brutto	4,8	2,6
Obciążenie wyniku finansowego brutto	65,6	87,3
w tym: podatek dochodowy	65,5	87,3
Wynik finansowy netto	51,7	213,3
z tego: zysk netto	79,4	218,9
strata netto	27,7	5,6
w %		
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,9	10,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto	2,2	7,7

Tabl. 10 Banki notowane na WGPW

Wyszczególnienie	I kwartał		
	1999	2000	1999=100
	w milionach złotych		
Przychody z działalności operacyjnej	12533,9	17071,9	136,2
w tym:			
Przychody z działalności bankowej	11985,8	16109,4	134,4
w tym: z tytułu odsetek	4744,2	5974,7	125,9
w tym: kredytowych	2790,6	3963,6	142,0
z tytułu prowizji	670,8	869,5	129,6
Koszty działalności operacyjnej	11475,6	15694,4	136,8
w tym:			
Koszty działalności bankowej	9149,6	12254,6	133,9
w tym: z tytułu odsetek	3114,7	3921,5	125,9
w tym: depozytowych	2127,6	2634,3	123,8
z tytułu prowizji	78,2	75,7	96,8
Wynik działalności operacyjnej	1058,3	1377,5	130,2
Wynik działalności bankowej	2836,2	3854,8	135,9
w tym: z tytułu odsetek	1629,5	2053,2	126,0
w tym: kredytowych i depozytowych	663,0	1329,3	200,5
z tytułu prowizji	592,6	793,8	134,0
na operacjach finansowych	214,2	412,5	192,6
wymiany walut	375,4	287,1	76,5
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	- 0,2	0,6	x
z tego: zyski nadzwyczajne	0,3	0,9	300,0
straty nadzwyczajne	0,5	0,3	60,0
Wynik finansowy brutto	1058,1	1378,1	130,2
z tego: zysk brutto	1058,1	1380,6	130,5
strata brutto	-	2,5	x
Obciążenie wyniku finansowego brutto	365,4	403,4	110,4
w tym: podatek dochodowy	365,4	403,4	110,4
Wynik finansowy netto	692,7	974,7	140,7
z tego: zysk netto	692,7	977,3	141,1
strata netto	-	2,6	x
w %			
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	8,4	8,1	x
Wskaźnik rentowności obrotu netto	5,5	5,7	x